

Gierigheid

Jan Proos

Dit materiaal is onderdeel van het compendium christelijk leraarschap dat samengesteld is door het lectoraat Christelijk leraarschap van Driestar hogeschool. Zie ook www.christelijkleraarschap.nl.

Samenvatting	Artikel over Calvijns visie dat gierigheid een groot kwaad is.
Bronvermelding	Proos, J.P. (2009) Gierigheid. In: Aan de slag met Calvijn, Bronteksten op school - deel 1 (pp. 90-91) Gouda: Lectoraat Onderwijs & Identiteit
Thema *	Inspiratiebronnen
Gebruik **	Hoofd/hart
Plaatsingsdatum	2009
Gerelateerde artikelen	n.v.t.
Trefwoorden	Wortel van alle kwaad, Calvinisme

* In het compendium wordt al het materiaal verdeeld over de acht thema's van christelijk leraarschap: *onderwijs, inspiratiebronnen, leraar, leerling, leerstof, didactiek, schoolteam, leidinggevenden*.

** Het materiaal kan gebruikt worden als onderbouwing en visievorming (*hoofd*), bezinning en reflectie (*hart*) of biedt concrete handreikingen en voorbeelden (*handen*).

Tekst 34 Gierigheid. Commentaar op 1 Timotheüs 6:10

Of je nu Paulus neemt, of daarover leest bij Horatius of Ovidius, allen zijn het erover eens dat gierigheid een groot kwaad is. Het is dus niet iets wat alleen kerkelijk veroordeeld wordt, maar ook in de maatschappij is gierigheid iets vreselijks. Daar probeer je ver van te blijven. Het andere uiterste is spilzucht en dat is ook niet passend bij een bijbelse levenswijze. Calvijn laat in deze tekst zien dat gierigheid zeker niet een kenmerk is van het christelijk geloof. De onderstaande tekst probeert die gierigheid te analyseren en houdt ons allen een spiegel voor.

1 Timotheüs 6:10 Want de gierigheid is een wortel van alle kwaad

Het is niet nodig te zeer te arbeiden in de vergelijking met andere boosheden. Het is zeker, dat eergierigheid en hovaardigheid dikwijls boze vruchten voortbrengen dan de gierigheid: en nochtans komt de eerzoeeking niet uit gierigheid. Ditzelfde kon men ook zeggen van de onkuisheid: maar Paulus' voornemen is geweest, onder de gierigheid te besluiten alle soorten der boosheden, die men kon noemen.

Hoe dan? Hij heeft enkel willen zeggen, dat daar ontelbaar veel kwaad uit komt: gelijk wij gemeenlijk spreken, dat daar geen boosheid is, die niet rijst uit tweedrachtigheid, of gulzigheid, of dronkenschap, of uit zulke enige andere zonde. En voorwaar, men kan dit zeer naar waarheid zeggen van de gierigheid, te weten, dat daar geen soort van boosheid is, die niet dagelijks daaruit rijst: gelijk daar zijn ontelbaar vele bedriegerijen, bestrijkingen, meinedigheden, rove-rijen, geschenken in het recht, kijvingen, haat, venijngevingen, doodslagen: eindelijk meest alle kunsten, waarmede men schade doet. Dergelijke waarheden vindt men alom bij de heidense schrijvers. Daarom doen die ongeschikt, die Paulus berispen, alsof hij dit vergrotenderwijze gesproken had, en zouden Horatius of Ovidius prijzen, als zij alzo spreken. En och, of het de dagelijkse bevinding niet bewees, dat de zaak enkel te kennen gegeven is, gelijk zij is. Maar wij zullen gedachtig zijn, dat diezelfde boze stukken, die uit de gierigheid rijzen, ook uit eerzoeeking, of uit nijdigheid, of uit andere boze genegenheden kunnen rijzen, gelijk zij in der waarheid daaruit komen. Tot welke sommigen lust hebbende. De Griekse wijze van spreken is oneigenlijk als hij zegt, dat men de gierigheid begeert: doch de zin wordt daardoor niet verduisterd. Want hij zegt, dat het allergruwelijkste kwaad uit de gierigheid komt, te weten, de afwijking van het geloof. Want degenen, die van deze ziekte krank zijn, die ontaarden mettertijd meer en meer, totdat zij het geloof ganselijk wegwerpen. Hieruit komen die smarten die hij verhaalt: door welk woord ik versta de gruwelijke kwellingen van het geweten, die de vertwijfelden mensen plegen te overkomen. Hoewel, God oefent de gierigheid ook met andere voorspelen, als zij zichzelf beulen zijn.

Vragen:

1. Kun je verklaren dat de gierigheid genoemd wordt als wortel van alle kwaad?
2. Hoe zou je in de omgang met kinderen het begrip 'gierigheid' kunnen uitleggen? Is het voor de kinderen te herkennen dat het ene kwaad het andere oproept?
3. Hoe zou je in de opvoeding kunnen voorkomen dat de gierigheid bezit neemt van het hart?
4. Wat is het verband tussen gierigheid en het verliezen van je geloof?
5. Kun je verklaren waarom het Calvinisme nogal eens verbonden wordt met gierigheid?